

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/36/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015201037
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015201037.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: C. I., bytom E. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Lukášom Skurkom, Košice, Hlavná 71, proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. februára 2016, č.k.8Sd/51/2015-36, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 9. februára 2016, č.k. 8Sd/51/2015-36, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne z 24. augusta 2015, č. XXX XXX XXXX X, z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporkyňa j e p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 149,16 eur na účet JUDr. Lukáša Skurka, advokáta navrhovateľa, so sídlom v Košiciach, Hlavná č. 71, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 9. februára 2016, č.k.8/Sd/51/2015-36, potvrdil podľa § 250q ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie odporkyne z 24. augusta 2015, č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. (ďalej len „zákona o sociálnom poistení“) a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 31. augusta 2013.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ žiadosťou z 12. septembra 2013 požiadal o starobný dôchodok, ktorý žiadal priznať od 31. augusta 2013. Podľa § 65 ods. 1 a 2

zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak zákon neustanovuje inak. Podľa evidenčných listov dôchodkového poistenia nachádzajúcich sa v evidencii odporkyne v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm.b/ až h/ zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ získal iba 1036 dní, t.j. 2 roky a 306 dní. Podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia, vyhotoveného bývalým zamestnávateľom Kovohuty Krompachy, v období od 15. apríla 1977 do 30. júna 1996 navrhovateľ pracoval v zamestnaní III. pracovnej kategórie a v období od 1. júla 1996 do 15. januára 1999 pracoval v zaradení I. pracovnej kategórie, pričom predmetný evidenčný list dôchodkového zabezpečenia je za každý kalendárny rok opakovane potvrdený vlastnoručným podpisom navrhovateľa. Podľa Pracovnej zmluvy z 15. apríla 1977 bol v pracovnom pomere s druhom výkonu práce mechanická údržba, kde vykonával funkciu údržbára. Podľa overenej kópie osobnej, vyhotovenej bývalým zamestnávateľom 15. apríla 1977, zaslanej spoločnosťou Slovenská investičná, Hlavná 68, Prešov, v období od 15. apríla 1977 pracoval ako zámočník v zámočnickej dielni, od 1. mája 1977 ako zámočník pružiny, od 1. februára 1993 pracoval ako valcovač kovov a od 1. júla 1996 pracoval ako hutník neželezných kovov. Podľa osobnej karty v údajoch k zápočtu na nemoc k 15. aprílu 1977 je uvedené, že nepracuje na rizikovitom pracovisku. V zmysle „Prílohy k žiadosti o dôchodok“ z 20. marca 2007 potvrdenou Kovohuty a.s. Krompachy v období od 15. apríla 1977 do 30. júna 1996 vykonával práce prevádzkového zámočníka. V zmysle „Prílohy k žiadosti o dôchodok“ z 2. februára 2007, potvrdenou Slovenskou investičnou s.r.o., Hlavná 68, Prešov, v období od 15. apríla 1977 do 30. júna 1996 vykonával práce prevádzkového zámočníka.

Pri zisťovaní zaradenia zamestnania u Kovohuty Krompachy do I. pracovnej kategórie do 15. januára 1977 do 15. januára 1999 bolo vykonané dokazovanie svedkami (F. W., C. T., Q. I.) aj potvrdením Kovohuty Krompachy a.s., z 15. februára 2001, č. No/164 (potvrdilo výkon zamestnania vo zvýhodnenej pracovnej kategórii v spornom období) z dôvodu, že uvedené obdobie bolo potvrdené v III. pracovnej kategórii. Skutkový stav sa po vykonanom dokazovaní nezmenil.

Krajský súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že odporkyňa náležitým spôsobom v súlade s prílušnými zákonnými ustanoveniami presne a úplne zistila skutočný stav veci a uviedla všetky dôkazy, ktoré boli podkladom na jej rozhodnutie. Objasnila svoju správnu úvahu a dôkladne vyhodnotila všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech navrhovateľa a tieto jednotlivé dôkazy vyhodnotila samostatne ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Svedecké výpovede svedkov a nimi vyhotovené čestné vyhlásenia, ďalej potvrdenie zamestnávateľa Kovohuty Krompachy a.s., z 15. februára 2001 preukazujúce, že v období od 15. apríla 1977 do 30. júna 1996 pracoval navrhovateľ v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie, a ktoré sú v rozpore s listinami vyhotovenými zamestnávateľom navrhovateľa počas trvania jeho pracovného pomeru, ktoré sú navyše navrhovateľom aj vlastnoručne podpísané, nie sú hodnovernými dôkazmi. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporkyne prezentovaným v napadnutom rozhodnutí, že v prípade, ak by sa mali tieto dôkazy vyhodnotené ako vieryhodné potom všetky ostatné dôkazy, ktoré boli vypracované zamestnávateľom a aj navrhovateľom vlastnoručne podpísané, vyhodnotené ako nevieryhodné a to aj napriek tomu, že boli vyhotovené pracovníkmi personálneho oddelenia ešte počas trvania navrhovateľovho pracovného pomeru. Dôchodkový vek 62 rokov tak navrhovateľ dosiahne 31. augusta 2020.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP. v spojení s § 250l ods. 2 OSP. Navrhovateľovi náhradu trov nepriznal s odôvodnením, že navrhovateľ si takúto náhradu neuplatnil.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal nesprávne skutkové a právne posúdenie veci žiadajúc rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dôvody rozsudku krajského súdu považoval za nesprávne. Trval na tom, že o opodstatnenosti nároku

navrhovateľa svedčí a/ príloha k žiadosti o dôchodok vystavená zamestnávateľom Kovohuty Krompachy a.s., dňa 20. marca 2007, z ktorej jednoznačne vyplýva zaradenie navrhovateľa do pracovnej kategórie I.A v období od 15. apríla 1977 do 30. júna 1996 s nárokom na odchod do dôchodku od 55 rokov veku; b/ rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX . o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi z 3. novembra 2011, kde sa na strane 2 uvádza, že dôchodkový vek dosiahne dovŕšením 55 rokov veku, 31. marca 2013; c/ osobný list dôchodkového poistenia ako príloha k rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX, v ktorom je navrhovateľ správne zaradený v pracovnej kategórii I.A pre rozhodné obdobie. Uvedené dokumenty odporkyňa ani prvostupňový súd nevzal pri svojom rozhodovaní náležite do úvahy a nevysporiadal sa náležite s rozporuplnými podkladmi a preto jeho rozsudok nemôže byť správny ani po skutkovej ani po právnej stránke. Právny zástupca navrhovateľa si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby s režijným paušálom spolu v sume 149,16 eur.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmal na základe podaného opravného prostriedku neprávoplatné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 24. augusta 2015 o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok vo veku 55 rokov navrhovateľa. V medziach odvolania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne a to najmä z pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť rozhodnutia odporkyne.

V prejednávanej veci nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že o priznanie starobného dôchodku navrhovateľ požiadal žiadosťou spísanou na pobočke Sociálnej poisťovne Spišská Nová Ves dňa 12. septembra 2013. Starobný dôchodok žiadal priznať od 31. augusta 2013.

V konaní o starobný dôchodok bolo medzi účastníkmi konania sporný dátum vzniku nároku na starobný dôchodok a sporné bolo zaradenie obdobia dôchodkového poistenia od 1. júla 1976 do 30. augusta 1999 do III. pracovnej kategórie. Navrhovateľ žiadal toto obdobie zaradiť do I. pracovnej kategórie.

Z obsahu spisov, vrátane administratívneho spisu odporkyne, ktorý bol súčasťou súdneho spisu,

odvolací súd zistil, že na základe žiadosti z 19. októbra 2011 bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok od 28. septembra 2011 rozhodnutím č. XXX XXX XXXX z 3. novembra 2011. Prílohou rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku je osobný list dôchodkového poistenia, na obsah ktorého navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu poukázal. Sporné obdobie dôchodkového poistenia navrhovateľa od 1. júla 1976 do 30. augusta 1999 je v tomto osobnom liste dôchodkového poistenia zaradené do A a AI. doby zamestnaní.

V odôvodnení rozhodnutia o invalidnom dôchodku, na rozdiel od preskúmaného rozhodnutia o starobný dôchodok odporkyňa uvádza, že dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona o sociálnom poistení s použitím ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ dosiahne dovŕšením 55 rokov veku dňa 31. augusta 2013.

Podľa § 209 ods. 1 veta druhá zákona o sociálnom poistení rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Odvolací súd sa s právnym názorom krajského súdu o správnosti preskúmaného rozhodnutia na základe príslušného odôvodnenia nestotožnil. Vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutia odporkyne o priznaní invalidného dôchodku (č. XXX XXX XXXX z 3. novembra 2011) bolo povinnosťou odporkyne zdôvodniť, prečo sa odchyľila od pôvodného hodnotenia obdobia dôchodkového poistenia navrhovateľa od 1. júla 1976 do 30. augusta 1999 (v rozhodnutí o priznaní invalidného dôchodku) pôvodne označenej I. pracovnej kategórie za III. pracovnú kategóriu (v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok).

Z vykonaného dokazovania svedkami F. nemožno zistiť, v ktorom období rokov sporného obdobia dôchodkového poistenia vykonávali s navrhovateľom tú istú prácu. Tak, ako to vyplýva z obsahu spisov, sporné obdobie je treba rozdeliť na štyri obdobia, a to obdobie od 15. apríla 1977 pracoval ako zámočník v zámočnickej dielni, od 1. mája 1977 zámočník pružiny, od 1. februára 1993 valcovač kovov a od 1. júla 1996 pracoval ako hutník nežeľzných kovov. V prípade, ak svedkovia doplnením dokazovania označia obdobie, kedy s navrhovateľom vykonávali rovnaký druh práce, podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa nič nebráni vykonať náležité dokazovanie oboznámením sa s evidenčným listom dôchodkového zabezpečenia svedka, resp. svedkov, ktoré sa nachádzajú v jej evidencii. Ďalším možným spôsobom doplnenia dokazovania je kontrola správnosti zaradenia druhu vykonávanej práce z Rezortného zoznamu zamestnaní zaradených pre účely dôchodkového zabezpečenia do I. a II. pracovnej kategórie.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie treba posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad aj so zreteľom na charakter konania (správne súdnictvo), v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP tak, že rozhodnutie odporkyne z 24. augusta 2015, č. XXX XXX XXXX X, zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/, c/, d/ OSP a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP a s § 492 ods. 2 SSP tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia. Advokátovi patrí odmena za uplatnené 2 úkony právnej služby s režijným paušálom spolu v sume 149,16 eur v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z.. Podľa § 11 ods. 4 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.